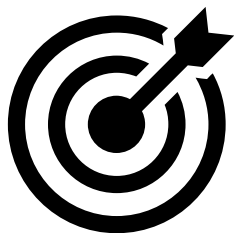

Pla de Xoc contra la segregació escolar de Barcelona

Avaluació i lliçons apreses

Pla de xoc contra la segregació, per la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu (PX)

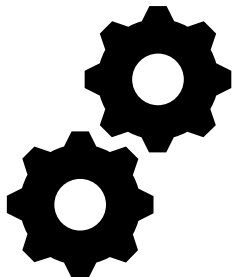
Objectius del PX

Evitar la concentració d'alumnat amb risc socioeconòmic o en situació de vulnerabilitat en determinats centres educatius

Garantir la igualtat d'oportunitats educatives de l'alumnat amb risc socioeconòmic o en situació de vulnerabilitat

Instruments del PX

Nou sistema de detecció primerenca dels alumnes amb risc socioeconòmic o en situació de vulnerabilitat

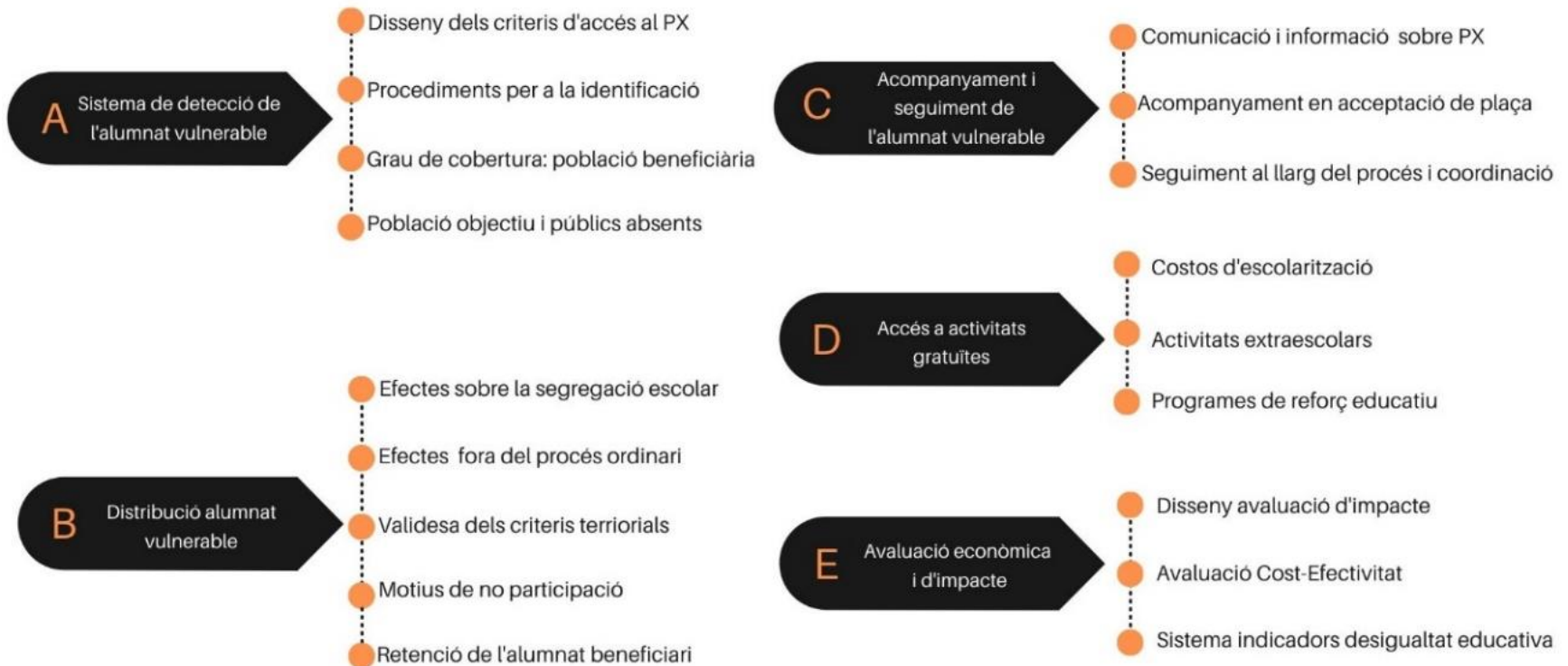
L'aplicació d'una reserva de places d'alumnat vulnerable per cada grup-classe de P3 i 1r d'ESO

La garantia de gratuïtat de l'educació (llibres i material, sortides, colònies, 6a hora, menjador)

L'avaluació

Tipus d'avaluació: de disseny i implementació (primera aproximació a impacte)

5 dimensions d'avaluació

Període avaluat: Dos primers cursos d'implementació del PX (2019/2020 i 2020/2021)
Curs de referència: 2018/2019

L'avaluació

Recollida de dades

Dades de registre: RALC + RAV + Creuament padró

Entrevistes personal tècnic: 3 CEB, 2 IMSS, 1 IBE, 1 Progress, 4 EAP, 9 direccions escoles, instituts i centres concertats

Entrevistes famílies PX (16), no beneficiàries (35) i alumnat PX 2n d'ESO (7)

Observació directa: Oficina d'Atenció del Consorci d'Educació de Barcelona, Oficina d'escolarització de Ciutat Vella i Oficina de Suport Presencial de Sants

Qüestionari a famílies de PX de P4 (50) i 2n d'ESO (50), famílies vulnerables de 1r (50) i de 4t d'ESO (50), famílies no vulnerables de P4 (1404) i 2n d'ESO (467)

L'avaluació

Grup d'anàlisi

Alumnat PX de P3/P4 i 1rESO/2nESO

Doble grup de control

Alumnat no vulnerable de P3/P4 i
1rESO/2nESO

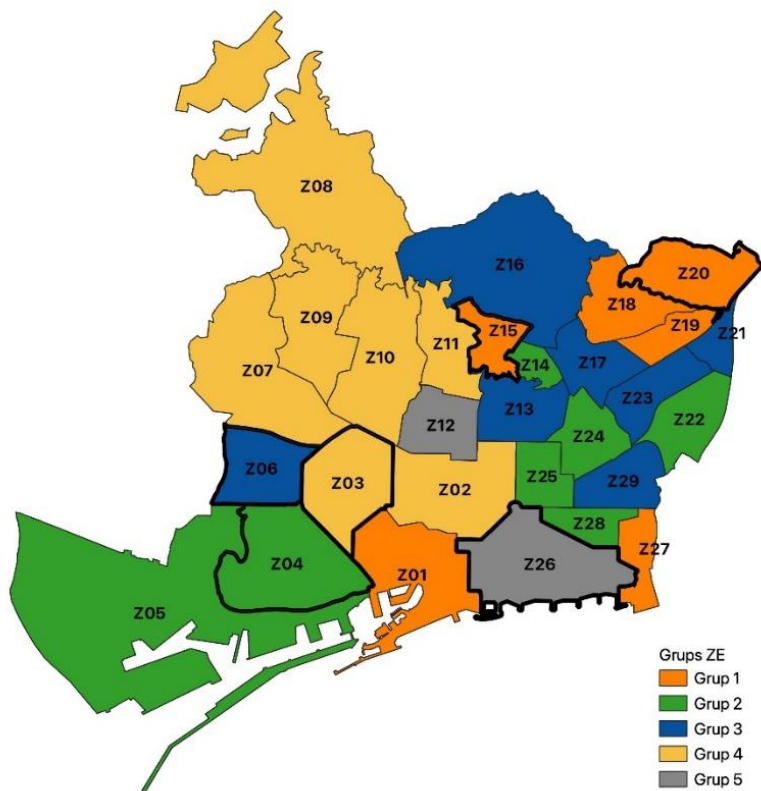
Alumnat vulnerable de 1r de primària
i 4t ESO (cursos sense PX)

L'avaluació

Dimensió territorial

Dades registre: població total Barcelona

Qüestionari i entrevistes: selecció clústers territoris

Renda
Fons Social
% xarxa pública

Zones educatives seleccionades per al treball de camp

Z3	Eixample Esquerre
Z4	Poble Sec
Z6	Sants Hostafrancs
Z15	El Carmel
Z20	Zona Nord
Z26	Poblenou

Principals resultats de l'avaluació

Avaluació de disseny

Conclusions

- ✓ Millora en la detecció de la vulnerabilitat
- ✓ Vinculació de la reserva de places a la detecció en cada zona
- ✓ Distribució de proximitat però amb ajust entre zones adjacents
- ✓ Compensació econòmica als centres per atendre la vulnerabilitat

Propostes

- Crear categories diferents per a l'alumnat PX i alumnat vulnerable
- No inclusió de la detecció en curs en el PX
- Mecanismes de compensació de la no acceptació de la plaça
- Clarificar i estabilitzar els criteris que defineixen la vulnerabilitat
- Sistematitzar els criteris de reserva de plaça i l'ajust entre zones adjacents
- Obrir opcions per neutralitzar l'efecte germans
- Clarificar els mecanismes de sortida del PX en cas de millora de situació econòmica familiar
- Evitar els desajustos de pagaments a partir del 3r beneficiari de PX als centres
- Protocol de comunicació i definició de responsabilitats

Principals resultats de l'avaluació

Avaluació d'implementació

Conclusions

- ✓ Nous canals de detecció de la vulnerabilitat i noves vies de comunicació
- ✓ Adaptació dels processos de detecció i preinscripció a situació Covid
- ✓ Capacitat de garantia de l'anonimat de les famílies beneficiàries i reducció del risc d'estigmatització
- ✓ Elevat grau de satisfacció de les famílies beneficiàries

Propostes

- Increment de la capacitat de detecció a P3
- Millora de la formació del personal de les oficines d'informació
- No assignació d'alumnat PX a centres amb elevat volum de preassignats amb germans
- Cobertura de reserva de places a tots els centres de la zona
- Controlar l'excés de places NEE en alguns centres
- Controlar irregularitats en gratuïtat
- Protocol detecció en centre
- Millores comunicació CEB i altres agents

Principals resultats de l'avaluació

Avaluació d'impacte

Conclusions

- ✓ Reducció del desequilibri en l'escolarització d'alumnat vulnerable entre centres públics i concertats
- ✓ Millora en la distribució equilibrada en zones de menor vulnerabilitat social (menys efectiu en zones de major concentració de necessitats)
- ✓ Elevat grau de satisfacció de les famílies beneficiàries i dels joves
- ✓ Menors renúncies per part de famílies de PX que famílies vulnerables no PX a la participació en activitats educatives

Propostes

- Increment de la cobertura i reducció de la segregació escolar
- Re-disseny de les zones educatives
- Mesures complementàries de planificació i gestió de l'oferta educativa
- Recollida de dades i sistematització de la informació

Recomanacions i incorporació de l'evidència

Aplicacions de les propostes

⇒ Millores en la detecció

- Estabilitzar indicadors de vulnerabilitat i registre (NESE B al RALC)
- Sistematització procés detecció en centre al RAV
- Incorporar detecció precoç P2 al RALC
- Incorporar (DE) indicador NESE B en l'índex de complexitat

⇒ Millores en la cobertura reduint
El % de famílies que refusa plaça
NESE B

- Deixar de preassignar plaça i obrir la reserva de places a tots els centres de la zona.
- Millorar la comunicació amb les famílies: materials comunicatius accessibles, formació per a tots els agents

[Fullet informatiu famílies vulnerables](#)

Recomanacions i incorporació de l'evidència

Aplicacions de les propostes

⇒ Millores en l'establiment de reserva de plaça

- Entre l'alumnat participant de PX (que rep prestació) diferenciar el de la pre-inscripció (susceptible de ser redistribuït) del que ja era al centre.
- Pilotar l'efecte germans
- Passar de reserva per centre i no per zona
- Re-disseny de les zones d'escolarització trencant els barris naturals per tal que siguin zones el màxim d'heterogènies possible

Recomanacions i incorporació de l'evidència

Aplicacions de les propostes

⇒ Millores en l'efectivitat de la gratuïtat

- Revisió dels criteris de compensació econòmica (conceptes i preu)
- Actualització dels compromisos amb els centres i supervisió dels mateixos
- Assegurar que les famílies PX coneixen el seu dret a escolarització gratuïta

⇒ Mesures complementàries de planificació i gestió de l'oferta educativa

- Reducció de la sobre-oferta.
- Pas de privada a pública
- Distribució equilibrada de la matrícula viva

Valoració

Limitacions per a l'avaluació

1) Programa viu i en constant transformació:

- Modificació dels criteris de detecció d'alumnat vulnerable
- Modificació del procés i dels mecanismes per a la pre-assignació de plaça
- Interferència de la Covid-19 (modificació de la preinscripció i de l'ús dels increments i reduccions de ràtio per a la matrícula fora de termini.
- Canvis en la programació de l'oferta

2) Falta d'explicitació d'alguns d'aquests criteris i procediments

Facilitadors de l'avaluació

1) Transparència del CEB en la provisió de les dades

2) Treball conjunt de la base de dades entre l'equip avaluador i el personal del CEB

3) Facilitació per part del CEB de l'accés a les entrevistes

4) Confiança i comunicació contínua entre l'equip avaluador i el personal del CEB

5) Expertesa sobre el fenomen de la segregació escolar per part de l'equip avaluador

Gràcies

Informació disponible a:

[Informe breu Pla de xoc](#)

